

LISAD

Lisa 1. Põllumajandusliku Uurimise ja Katseasjanduse Komitee (enne Riikliku Katseasjanduse Nõukogu) toimetiste seerias ilmunud tööd

Lisa 2. Talude (139 984) maakasutus ja põlluviljade kasvupindalad 1939. aastal

Lisa 3. Rahvastiku jaotumine üksikute majandite gruppide ja töötajate osavõtu järgi põllumajanduslikust tootmisest

Lisa 4. Raamatupidamistalude majandusnäitajaid 1938/39. a

Lisa 5. Ühistute arv, nende oma- ja võõrkapital

Lisa 1

Põllumajandusliku Uurimise ja Katseasjanduse Komitee (enne Riikliku Katseasjanduse Nõukogu) toimetiste seerias ilmunud tööd

(Põllumajanduslike katseasutiste töötulemusi 1939/40 katseist, 1940)

Taimikasvatus.

- *Nr 2. **L. Rinne** – Eesti madalsoode kõlblikkusest põllumajanduslikuks taimikasvatuseks. (1927.)
- *Nr 3. **N. Rootsi** – Kultuurtaimede juureosadest. (1928.)
- *Nr 4. **L. Rinne** – Madalsooheinamaa fosforhappe-väetus, eriti Eesti fosforiit väetisena. (1928.)
- *Nr 6. **L. Rinne** – Madalsooniidu lämmastiku-väetuskatse Tooma Sookatsejaamas 1922–1927. (1929.)
- *Nr 7. **L. Rinne** – Mõned andmed heinaseemnesegu valikust vaheldusniidu sisseseadmiseks madalool. (1929.)
- *Nr 8. **N. Roosa** – Esimese vilja tasuvusest madalool. (1929.)
- *Nr 9. **M. Pill** – Kehra varane kaer. (1930.)
- *Nr 10. **M. Pill, J. Juhans, E. Haugas** – Eesti nisu väärtus meie esimese nisunäituse andmetel. (1930.)
- Nr 11. **M. Pill** – Lapp- ja reaskatse. (1930.)
- Nr 12. **M. Pill** – Kaerasortide võrdluskatsed Jõgeva Sordikasvanduses. (1930.)
- Nr 13. **M. Pill** – Odrasortide võrdluskatsed Jõgeva Sordikasvanduses 1923–1930. (1931.)
- *Nr 16. **M. Pill** – Talinisu külviaeg ja külviühendus. Katsed Jõgeva Sordikasvanduses 1924.–1931. a. (1932.)
- *Nr 17. **K. Zolk** – Põldnälkjate rännakud ja seda mõjutavad tegurid. (1932.)
- *Nr 18. **N. Rootsi** – Kesakatse tulemusi Taimibioloogia-katsejaamas. (1933.)
- *Nr 20. **M. Pill** – Abinõudest meie nisu küpsetusomaduste parandamiseks. (1933.)
- *Nr 21. **N. Rootsi** – Külviaja mõju kaera ja odra saagile ja arenemisele Taimibioloogia-katsejaamas. (1933.)
- Nr 22. **N. Rootsi** – Juurviljade sordivõrdluskatsed – 1924.–1932. a. (1933.)
- *Nr 23. **J. Aamisepp** – Omamaa suhkrutööstuse loomise võimalustest ja suhkrupeedi sortide võrdluskatsete tulemustest. (1933.)
- *Nr 24. **N. Rootsi** – Talirukki külviaja katsed. (1933.)
- Nr 25. **J. Mets ja J. Tohver** – Karjamaakultuuri tulemusi Jõgeva Sordikasvanduses. (1933–1934.)
- Nr 26. **J. Aamisepp** – Jõgeva kartulisordid “Kalev” ja “Kungla”. (1933.)
- Nr 26. lisa. **J. Aamisepp** – Jõgeva kartulisordid välismaa katsejaamade andmeil. (1934.)
- Nr 27. **N. Rootsi** – Segaviljakasvatuse katsete tulemusi. (1934.)
- Nr 28. **A. Käsebier ja A. Jakobson** – Kartuli sordiküsimus P-Eestis. (1934.)
- Nr 29. **A. Ratt** – Sõklata kaeraterade väärtustamine külvises. (1934.)
- Nr 30. **L. Rinne** – Andmeid heinaseemnesegude valikust kultuurniitude sisseseadmiseks madalool Tooma Sookatsejaama 10 a katsete alusel. (1934.)
- Nr 31. **R. Tomson** – Ristikuvähk ja teised ristiku haigused Eestis. (1934.)
- Nr 33. **N. Rootsi** – Kaera juuremassist. (1934.)
- Nr 35. **N. Rootsi** – Valge mesiku kasvatamisest Eestis. (1935.)
- Nr 37. **M. Pill** – Kaerasortide võrdluskatsed Jõgeva Sordikasvanduses 1930–1934. (1935.)
- Nr 39. **A. Nõmmik** – Sõnniku lagunemise kiirusest ja lämmastiku kaost. (1935.)

(* märgitud toimetiste trükk on otsas)

- Nr 40. **M. Pill** – Lämmastikväetuse mõju õlleodrale. (1935.)
- Nr 42. **M. Pill** – Andmeid eesti nisu väärtusest. (1935.)
- Nr 47. **N. Roots** – Talirukki ja talinisu sortide saakidest ja külmakindlusest Taimebioloogia-katsejaamas. (1936.)
- A. Jakobson** – Pääsidanemise põhjusi ja meie talinisu sortide hinnang pääsidanemise seisukohalt. (1936.)
- Nr 48. **N. Ruubel** ja **E. Haller** – Uus talinisu sort "Kuusiku nisu". (1936.)
- Nr 50. **J. Aamisepp** – Meie kartul piirituse- ja tärklietööstuse seisukohalt. (1936.)
- Nr 51. **N. Roots** – Ilmastiku ja sortide mõju kartuli saagisse. (1936.)
- Nr 52. **N. Roots** – Külviaja ja ilmastiku mõju lina kasvusse ja saagisse. (1936.)
- Nr 53. **N. Ruubel** – Muldade väetustarbe määramise viisidest ja nende rakendamise võimalustest Põhja-Eestis. (1936.)
- Nr 54. **N. Roots** – Ilmastiku ja sortide mõju suvinisu saakidesse. (1936.)
- Nr 56. **N. Ruubel** – Uurimusi valge mesika bioloogia alalt. (1936.)
- N. Ruubel** – Vegetatsioonija ilmastiku graafilisest kujutamisest. (1936.)
- Nr 57. **A. Käspre** – Põldsinep ja selle tõrje. (1936.)
- Nr 58. **E. Lepik** – Tõlkja levikust meil ja mujal. (1936.)
- A. Käspre** – Tõlkja tõrje. (1936.)
- Nr 61. **M. Pill** – Suvinisu sortide võrdluskatse aruanne Jõgeva Sordikasvanduses 1929–1936. (1937.)
- Nr 62. **N. Roots** – Väljavaateid uute kultuurtaimede kasvatamiseks Eestis. (1937.)
- Nr 63. **A. Nõmmik** – Uurimusi meie söödajuurviljade arenemisest ja toitainete tarbimisest (1937.)
- Nr 64. **H. Sutter** – Kaerasortide niiskusenõudlikkusest katsete põhjal Taimebioloogia-katsejaamas. (1937.)
- Nr 65. **J. Aamisepp** – Jõgeva roheline söögihernes. (1937.)
- Nr 66. **A. Miljan** – Linasortide võrdluskatse aruanne Jõgeva Sordikasvanduses 1929–1936. (1937.)
- Nr 67. **N. Roots** – Põldoa kasvatamine kartulis. (1937.)
- Nr 68. **A. Ennevere** – Pärnis-orasheina, *Agriopyrum repens* (L.) P. B. bioloogiast. (1937.)
- Nr 69. **L. Rinne** – Madalsooniidu väetamisest Eesti fosforiidiga Tooma Sookatsejaamas. (1937.)
- Nr 70. **N. Ruubel** – Kesakatsete tulemusi P-Eesti rihkmullal. (1937.)
- Nr 72. **N. Roots** – Suhkrupeedi kasvatus katsete tulemusi Taimebioloogia-katsejaamas. (1937.)
- Nr 73. **R. Toomre** – Odra ja nisu lendnõgipeade tõrje. (1938.)
- Nr 74. **M. Pill** – Lämmastikväetuse mõju suvinisule. (1938.)
- Nr 75. **M. Pill** – Talinisu sortide võrdluskatse aruanne Jõgeva Sordikasvanduses 1932–1937. (1938.)
- Nr 76. **L. Rinne** – Sooniidu kaaliväetus. (1938.)
- Nr 79. **M. Pill** – Koristamisaja mõjust nisule. (1938.)
- Nr 80. **E. Lepik** – Meie kartulisortide lehemädanikukindlusest. (1938.)
- Nr 86. **N. Roots** – Suviseid katsetulemusi sojaoaga Taimebioloogia-katsejaamas. (1939.)
- Nr 88. **M. Pill** – Tõuvilja liikide võrdlus. (1939.)
- Nr 89. **N. Roots** – Maisi kasvatamise katsetest T. Ü. Taimebioloogia-katsejaamas 1926–1938. (1939.)
- Nr 94. **A. Ratt** – Linakülvise puhtimiskatsed, korraldatud Taimekaitse ja Seemnekontrolli Ameti poolt 1934–1938. (1939.)
- Nr 99. **J. Aamisepp** – Võrdlevaid uurimusi kartulisortidega Eestis. (1939.)

Loomakasvatus.

- *Nr 14. **J. Mägi** – Eesti loomasöötade toiteväärtusest. (1931.)
 Nr 34. **L. Voltri** – Sigade kontroll ja kontrolli andmeid Kuremaa Seakasvatuse-katsejaamast. (1934.)
 *Nr 36. **J. Mägi** – Söötade mõjust või kvaliteedile. (1934.)
 *Nr 41. **L. Voltri** – Värske rohi peekonisea söödana Kuremaa Seakasvatuse katsejaama katseandmeil. (1935.)
 Nr 43. **L. Voltri** – Kartuli normid peekoniseale. (1935.)
 Nr 45. **I. Saue** – Eesti sigadekontrolli ja selle tulemuste analüüs. (1936.)
 Nr 55. **L. Voltri** – Lõss ja selle aseained – kalajahu, lihajahu ja hernejahu nooruumiku söödas Kuremaa Seakasvatuse-katsejaama katseandmeil. (1936.)
 Nr 71. **L. Voltri** – Puudulikkude valgusöötade – lihajahu ja hernejahu – nuumaefekti parandamisvõimalusi kalajahu ja lõssi abil nooruumiku söödas Seakasvatuse-katsejaama katseandmetel. (1937.)
 Nr 87. **L. Voltri** – Kesknuumikute mitmesuguste söötmissviiside võrdlusi pidevnuumal. (1939.)
 Nr 91. **L. Voltri** – Kopli abil ettevalmistatud nuuma ja pidevnuuma võrdluskatse peekonisigadega Kuremaal. (1939.)
 Nr 92. **A. Kivimäe** – Mõõterihmaga veise eluskaalu määramise viiside täpsusest ja sobivusest. (1939.)

Piimandus.

- *Nr 19. **M. Gross** ja **J. Hindrikson** – Võipesu- ja karastusvee steriliseerimiskatsed caporiidi ja kloorlubjaga. (1933.)
 Nr 38. **Salme Suik** – Kuivõrd otstarbekohane ja õigeid tulemusi andev on praegu meie meiereides tarvituselolev piimaproovi võtmine ja alalhoidmine rasva-% määramiseks ja rasva-% määramine. (1935.)
 Nr 49. **M. Järvik** – Uurimusi Tartu turu I valiku rõõskpiima üle. (1936.)
M. Järvik – Uurimusi ja katseid piimanõude puhastamise üle. (1936.)
 Nr 100. **M. Järvik** – Eesti lehmapiima koostis. (1940.)
 Nr 102. **J. Hindriko** – Laabi hulga mõju edami juustule. (1940.)

Aiandus.

- *Nr 32. **K. Zolk** – Katsed röövikuliimide kleepekestuse määramiseks 1933. a. (1934.)
 Nr 44. **A. Kivilaan** – Viljapuu-seenvähk, *Nectria Galligena* Bres., selle esinemisest Lõuna-Eestis ja tõrjest. (1935.)
 Nr 59. **A. Kivilaan** – Hoiuruumihaiguste esinemisest õuntel meie harilikkudes keldritingimustes. (1936.)
 Nr 60. **A. Siimon** – Tolmuterade füsioloogilised uurimused Eestis enamlevinud õunasortidel. (1937.)
 Nr 77. **V. Randma** – Meie tähtsamate õunasortide valmimisaja vaatlusi ja hoidmiskatsed külmoones 1933., 1934. ja 1935. a. (1938.)

**Tööde ratsionaliseerimine ja mehhaniseerimine.
Põllumajanduslikud riistad ja masinad.**

- Nr 76. **V. Nurk** – Soo- ja uudismaa-atrade proovitööde tulemusi. (1936.)
Nr 78. **V. Nurk** – Kännujuurimismasinade proovitööde ja kontrolli tulemusi. (1938.)
V. Nurk ja **A. Käspre** – Kartulivõtmismasinade proovitööde ja kontrolli tulemusi. (1938.)
Nr 81. **A. Käspre** – Viljapuhastaja “Teras-Petkuse” proovitööde tulemusi. (1938.)
Nr 82. **A. Käspre** – Talviste laudatööde analüüs. (1938.)
Nr 84. **Th. Pool** – Töö ratsionaliseerimise ja mehhaniseerimise võimalustest puhaslaudas. (1939.)
Nr 85. **V. Nurk** – Aruane rohuüidumasinade ametlikkude võrdlusproovitööde ja kontrolli kohta. (1939.)
Nr 90. **Th. Pool** – Masinlüps. (1939.)
Nr 93. **N. King** ja **J. Hindriko** – “APV” plaatpastöörimisaparaadi proovimine. (1939.)
Nr 95. **V. Nurk** – Soo- ja uudismaa-traktoriatrade ametlikkude võrdlusproovitööde ja kontrolli aruanne. (1939.)
Nr 96. **V. Nurk** – Müügilolevate piimaveokannude proovimise aruanne. (1939.)
Nr 97. **V. Nurk** – Koorejaamade piima pastöörimisseadiste ametlikkude üksikproovitööde aruanne. (1939.)
Nr 98. **Th. Pool** – Tööjõu kokkuhoiu võimalusi viljaveol ja -peksmisel. (1939.)
Nr 101. **N. King** ja **E. Lemming** – “Alfa-Laval” hermeetilise koorelahutaja nr 171 proovimine. (1940.)
Nr 104. **V. Nurk** – Traktori kütteinete võrdlusproovitööd.

Ülevaated.

- *Nr 1. Katseasjandus (väljavõtte Põllumajanduse osakonna aastaraamatust I).
*Nr 5. Katseasjanduse nõukogu ja sektsioonide tegevusest 1928. a. (1928.)
Nr 15. Kümme aastat põllumajanduslikku katse- ja uuringutööd. (1932.)
Nr 83. Põllumajanduslike katseasutiste töötulemusi. Lühikokkuvõtteid katseist 1932-1938. (1939.)
Nr 103. Põllumajanduslike katseasutiste töötulemusi. Lühikokkuvõtteid 1939/40. a katseist. (1940.)

Lisa 2

Talude (139 984) maakasutus ja põlluviljade kasvupindalad 1939. aastal (põllumajandusloendus, 1939)

I. Maakasutus

Talude maa, kokku ha		3179437,6
põllu- ja aiamaa		1117683,8
heinamaa		931967,0
kultuurseisundis	43038,6	
looduslik	888928,4	
karjamaa		694815,4
kultuurseisundis	12266,5	
looduslik	682548,9	
metsamaa		188497,5
muu maa		246473,9

II. Põlluviljade kasvupindalad ha

tera- ja kaunvili		590024,5
tali- ja suvirukis	150942,3	
talinisu	31416,3	
suvinisu	43955,7	
oder	84089,7	
kaer	144603,2	
segavili	126689,5	
tatar	3792,0	
hernes	5135,8	
põldhein		256859,6
seemneks	5448,4	
I aasta kasutus	92493,4	
II aasta kasutus	97684,6	
vanemad	23904,0	
suviseks söödaks	30669,5	
muu hein/otstarve	6659,7	
kartul		89408,0
söödajuurvili ja söödakapsas		19824,7
lina		23060,0
köögivili		8019,8
teised kultuurid		16168,1
mustkesa		53137,7
jaanikesa		55456,7
haljakesa		1129,2
ajutiselt söötis		13595,5

Lisa 3

Rahvastiku jaotumine üksikute majandite gruppide ning töötajate osavõtu järgi põllumajanduslikust tootmisest

(põllumajandusloendus 1939)

Majandite rühmad	Majandite rahvastik				Töötajate jaotumine osavõtu järgi põllumajanduslikust tootmisest					
	Kokku majandites	Sealhulgas töötajaid			Alaliselt** töötajaid		Ajutiselt töötajaid		Põllumajanduslikust tööst mitteosavõtjad	
		majandi omaniku perekonda kuuluvaid	palgalisi*	kokku	kokku	sellest palgatöölisi	kokku	sellest palgatöölisi	arv	protsent
1–5 ha	72 956	53 504	1 135	54 639	34 162	658	20 477	477	18 317	25,1
5–10 “	90 911	68 284	2 142	70 426	52 566	916	17 860	1 226	20 485	22,5
10–20 “	172 295	126 266	9 309	135 575	104 834	2 987	30 741	6 322	36 720	21,3
20–30 “	122 047	85 272	12 196	97 468	74 675	3 967	22 793	8 229	24 579	20,1
30–50 “	119 573	76 396	20 930	97 326	71 362	6 556	25 964	14 374	22 247	18,6
50–100 “	40 713	21 803	11 995	33 798	22 524	3 766	11 274	8 229	6 915	17,0
üle 100 “	6 965	1 087	4 912	5 999	3 522	2 639	2 477	2 273	966	13,9
Kokku	625 460	432 612	62 619	495 231	363 645	21 489	131 586	41 130	130 229	20,8

* Välja arvatud päevatöölised

** Rahvastiku loenduse andmeil arvati alaliselt töötajajaks kõik need, kes töötasid vähemalt 9 kuud aastas, ajutiselt töötajajaks loeti perekonnaliikmed, kes töötasid tähendatud ajast vähem, ja kõik palgatöölised, välja arvatud aastatöölised.

Lisa 4

Raamatupidamistalude majandusnäitajaid 1938/39. a

(Eesti põllumajanduse statistiline aastaraamat, 1939)

	Väike- talud 1–20 ha	Normaal- talud 20–30 ha	Täis- talud 30–50 ha	Suur- talud üle 50 ha	Keskmine/ kokku
1 ha tulundusmaa kohta kr					
– kogusaak	173,19	126,66	103,53	83,85	120,68
– käitiskulutus	150,76	110,12	88,68	71,26	104,18
– puhtsaak	22,43	16,54	14,85	12,59	16,50
– puhtsaagi suhe %	135	100	90	76	100,0
1 ha põllumaa kohta kr					
– kogusaak	344,65	272,32	262,97	242,33	305,32
– käitiskulutus	300,01	236,76	225,25	205,94	263,58
– puhtsaak	44,64	35,56	37,72	36,39	41,74
– puhtsaagi suhe %	107	85	90	87	100,0

Lisa 5

Ühistute arv, nende oma- ja võõrkapital

(R. Antons, 1957)

Ühistu liik	Ühistute arv			Liikmete arv 1. jaan 1939. a	Tuhandetes kroonides 1. jaan					
	1919.a	1925.a	1940.a		omakapital		võõras kapital		kasum	
					1926. a	1939. a	1926. a	1939. a	1926. a	1939. a
1. Krediidiühistud	97	138	217	82 800	1 429,8	8 000,0	11 478,8	81 354,1	204,8	762,3
2. Kindlustusseltsid	324	361	347	69 680	202,0	2 208,9	546,6	3 160,6	64,9	227,5
3. Kaubandusühistud	192	250	213	51 720	1 892,6	3 804,2	8 638,6	12 496,4	217,0	568,2
4. Piimaühistud	84	317	317	34 740	1 062,8	4 044,5	3 947,2	5 149,0	459,7	253,9
5. Kartuliühistud	4	77	84	1 580	319,5	532,2	464,1	1 551,1	15,3	31,0
6. Masinaühistud	173	516	575	10 000	1 374,4	1 177,6	771,7	695,1	112,6	79,0
7. Turbaühistud	11	135	857	22 500	97,1	99,0	157,7	153,3	2,7	11,3
8. Muud ühistud	–	78	339	8 620	17,8	3 505,3	13,5	6 264,4	1,4	102,5
	885	1 872	2 949	281 640	6 396,0	23 371,7	26 018,2	110 824,0	1 078,4	2 035,7